

SVENSKT NÄRINGSLIV

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen

Vår referens/dnr:
Dnr 196/2014

103 33 Stockholm

Er referens/dnr:
FI2014/4044

2014-12-10

Remissvar

Utkast till lagrådsremiss: Dubbelprövningsförbudet och andra rättssäkerhetsfrågor i skatteförfarandet

Svenskt Näringsliv (SN) har beretts tillfälle att avge yttrande över angivna betänkande. SN ansluter sig till vad Näringslivets skattedelegation anfört i bifogade yttrande.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Krister Andersson

Krister Andersson

Kerstin Nyquist

Kerstin Nyquist

NSD
NÄRINGS-
LIVETS
SKATTE-
DELEGATION

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Er referens: Fi2014/4044

Stockholm 2014-12-10

Utkast till lagrådsremiss: Dubbelprövningsförbudet och andra rättssäkerhetsfrågor i skatteförfarandet

Inställning till föreslagen lagreglering

Näringslivets skattedelegation (NSD) avstyrker den i utkastet till lagrådsremiss föreslagna lagregleringen av det dubbla förfarandet i mål med skattetillägg med syfte att det svenska systemet ska leva upp till Europakonventionens förbud mot dubbelbestraffning. NSD avstyrker förslaget av följande skäl.

I huvudsak överensstämmer förslagen i det nu remitterade utkastet till lagrådsremiss med de förslag till lagstiftning som lades fram av Utredningen om rättssäkerhet i skatteförfarandet i betänkandet Förbudet mot dubbla förfaranden och andra rättssäkerhetsfrågor i skatteförfarandet (SOU 2013:62). NSD yttrade sig över betänkandet den 13 november 2013, se bilaga.

I ovannämnda yttrande framförde NSD kraftig kritik mot utredningens förslag, men tillstyrkte trots detta ett genomförande av lagstiftningsförslaget av det enda skälet att det brådskade med lagstiftning eftersom de rättstillämpande myndigheterna var – och fortfarande är – tvungna att bryta mot svensk lag för att inte behöva fatta beslut i strid med Europakonventionen. På grund av det sena agerandet från lagstiftarens sida hade det kommit att uppstå stora problem inom rättsväsendet som en konsekvens av förbudet mot dubbla förfaranden enligt Europakonventionen och utformningen av det svenska systemet med påförande av skatte- och tulltillägg. NSD förordade att regeringen skyndsamt tillsatte en utredning som skulle se över skattetilläggen med direktiv som bl.a. innebar förslag på införande av krav på subjektiva rekvisit i form av uppsåt och grov oaktsamhet. Det var mot denna bakgrund – trots förslagets påtagliga brister och oklarheter – som NSD tillstyrkte att, efter en höjning av beviskraven för påförande av skattetillägg, lagstiftning skulle kunna införas med i kraftträdande den 1 juli 2014.

Finansdepartementet har remitterat ett utkast till lagrådsremiss som i huvudsak överensstämmer med utredningens förslag – nu med ett planerat i kraftträdande den 1 ja-

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Kansli: Postadress 114 82 Stockholm, Besöksadress Storgatan 19
Telefon 08/553 430 00, Telefax 08/553 430 99

nuari 2016, dvs. under ytterligare ett och ett halvt år kommer de rättstillämpande myndigheterna vara tvungna att bryta mot svensk lag för att inte behöva fatta beslut i strid med Europakonventionen. Inte heller har regeringen under den tid som förflutit gett till känna några avsikter att skyndsamt låta utreda skattetilläggen. De skäl som NSD ansåg fanns för att trots allt tillstyrka utredningens förslag har härmed bortfallit.

Utredningens förslag fick kraftig kritik i remissomgången bl.a. från åklagarhåll. Det finns inga skäl att tro att det nu remitterade förslaget kommer att behandlas annorlunda. NSD ser som den bästa lösningen i dagens läge att lagfästa det vägvalssystem som myndigheterna tillämpar och att regeringen skyndsamt tillsätter en ny utredning med den inriktning som NSD föreslagit.

Synpunkter på förslag under punkt 7.5.6

Under punkten 7.5.6 i utkastet till lagrådsremiss föreslår Finansdepartementet att spärren för åklagaren att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller besluta om åtalsunderlåtelse om Skatteverket har fattat beslut om skattetillägg inte ska gälla om Skatteverket har undanröjt beslutet om skattetillägg inom sin omprövningstid genom ett beslut som inte medför att felaktigheten eller passiviteten har prövats slutligt.

Det lagförslag som Finansdepartementet här lägger fram synes inte ha något samband med den beskrivning som departementet gör av en eventuell lagreglering utifrån bestämmelsen i artikel 4.2 i sjunde tilläggsprotokollet till Europakonvention. I den bestämmelsen anges att dubbelprövningsförbudet inte ska utgöra hinder mot att målet tas upp på nytt i enlighet med lagen och rättegångsordningen i den berörda staten, om det föreligger bevis om nya eller nyuppdagade omständigheter eller om ett grovt fel har begåtts i det tidigare rättegångsförfarandet, vilket kan ha påverkat utgången i målet. Inte heller synes Finansdepartementets lagförslag ha något samband med Skatteverkets framställning om lagreglering. NSD ser inte behovet av det lagförslag som läggs fram. Ett lagförslag som dessutom är svårbegripligt av flera skäl.

Finansdepartementet synes anse att då ett beslut om skattetillägg kan komma att omprövas och därmed inte vinner laga kraft är det möjligt för Skatteverket att ångra sig och besluta om undanröjande av skattetillägget för att i stället göra en brottsanmälan med en skattetilläggsprövning i allmän domstol. Detta så länge undanröjandebeslutet inte innebär en prövning av den enskildes skuld.

NSD anser att ett beslut om påförande av skattetillägg – dvs. utdömande av straff – är en prövning av den enskildes skuld redan i sig. Att därefter undanröja detta beslut av det skälet att den enskildes skuld visat sig vara större än Skatteverket tidigare ansett lär vara en ”dubbel prövning” av den enskildes skuld. Hur skulle det över huvud taget kunna inträffa att undanröjandebeslutet inte innebär en prövning av den enskildes skuld? (Med Finansdepartementets synsätt skulle lika väl en åklagare som väckt åtal i skattebrottmålet kunna ångra sig när bevisning visar sig alltför svag, återkalla talan och vända sig till Skatteverket som beslutar om påförande av skattetillägg.) Om den skattskyldige överklagar Skatteverkets beslut om undanröjande av skattetillägget enligt 67 kap. 2 § skatteförfarandelagen lär det inte finnas något hinder mot att pröva saken i förvaltningsrätten med ett slutligt beslut som resultat.

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Kansli: Postadress 114 82 Stockholm, Besöksadress Storgatan 19
Telefon 08/553 430 00, Telefax 08/553 430 99

Vad händer för övrigt när Skatteverket fattat beslut om att påföra skattetillägg? Antingen nöjer sig väl den skattskyldige och betalar skattetillägget eller också överklagar hon eller han beslutet till förvaltningsrätten.

Om Skatteverket med stöd av den föreslagna lagstiftningen finner att det inte räcker med att påföra skattetillägg utan att den skattskyldige även bör åtalas för skattebrott skulle i det förra fallet såväl straffet ha utdömts som verkställts för att därefter undanröjas och skattetillägget återbetalas. Efter det skulle gärningen på nytt komma att prövas i en ytterligare straffprocess. I det fallet att den skattskyldige överklagat till förvaltningsrätten finns inga möjligheter för Skatteverket att undanröja sitt skattetilläggsbeslut p.g.a. att ett överklagande av ett förvaltningsärende har litispensverkan, se prop. 2010/11:165 s. 1074. (Ett självklart råd till alla som fått något av Skatteverkets ca 130 000 skattetilläggsbeslut skulle vara att överklaga till förvaltningsrätten för att skydda sig från obehagliga överraskningar under lång tid framåt.)

Sammanfattningsvis anser NSD att en lagstiftning enligt Finansdepartementets förslag leder till brott mot Europakonventionens dubbelprövningsförbud. Det har dessutom sådana brister att, oavsett konventionens krav, det inte kan läggas till grund för lagstiftning.

NÄRINGSLIVETS SKATTEDELEGATION

Krister Andersson

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Kansli: Postadress 114 82 Stockholm, Besöksadress Storgatan 19
Telefon 08/553 430 00, Telefax 08/553 430 99